Jóváhagyás után, megvalósítás előtt

Szeged általános rendezési terve

„Készült 1000 példányban" közli az impresszum, s az ember szinte rákérdezné, hogy miért nem legalább annyiban, mint a város lakossága, hiszen mindenki örömmel forgatná, szívesen böngészné Szeged általános rendezési tervének 125 oldalas, sok térképmelléklettel ellátott könyvét. De hát természetesen ez a munka, a városfejlesztés távlati terve, hivatalos irat, nem a nagyközönségnek szól. Példányszáma sem kicsinek, inkább nagynak mondható: fontosságát jelzi, azt, hogy menynyi szakembernek van és lesz szüksége rá ezekben az években és a következő évtizedekben.

Egyre többen ismerik

A terv ismertetésétől most nyugodtan eltekinthetünk, mivel nagyjában-egészében ismeri a város lakossága is. Elkészülése után, 1968-ban két építésztervezője, a szegedi Takács Máté és a budapesti Füle Lajos interjút adott róla lapunkban — Füle Lajostól cikksorozatot is közölt a Délmagyarország — 1969-ben, amikor a városi tanács megvitatta és elfogadta, ismét többször foglalkoztunk vele, s most, 1970-ben, a minisztertanácsi jóváhagyás idején dr. Biczó György, a városi tanács vb elnöke a televízióban ismertette Szeged jövőjének benne megfogalmazott körvonalait.

Az általános rendezési terv elkészülése és jóváhagyása azonban nem egy munkafolyamat befejezését jelenti, hanem az ennél még fontosabbnak, a megvalósulásnak a kezdetét. Azért készül minden terv, hogy valóra váljon. De hogyan is lehet ekkora feladathoz hozzákezdeni? A terv eleve három szakasszal számol a város fejlesztésében. Az utolsó fázis körülbelül 2040—2050-re szalad előre, a középső a századfordulóig, tehát 2000-ig, az első viszont már itt van közvetlen előttünk: 1980-nal zárul, s mi már 1970-et írunk.

Mondhatnánk szerencsés véletlennek, holott sokkal inkább tudatos elhatározás eredménye, hogy az általános rendezési terv végrehajtásának kezdete egybevág az ország és a város középtávú tervének, a negyedik ötéves tervnek indulásával. A fejlődés szerves egysége tehát biztosított. Az előttünk álló évek előzetes ismereteink szerint minden eddiginél nagyobb lehetőségeket ígérnek Szegednek, s ezek felhasználása igen jelentős minőségi változásokat hoz majd a város életében. A fejlődést számos alapvető tényező képes befolyásolni, a földrajzi, a gazdasági, a politikai környezet, a legfontosabb tényező azonban az ember, a város lakossága, amely munkájával építi, alakítja, újjáteremti környezetét. E munka megbecsülését jelenti, ha a fejlődést rövid, közép és hosszú távlatban is megtervezzük.

Állandó változásban

A város, akárcsak maga az ember, állandóan változik. Nyilvánvaló, hogy a terveknek is mindig igazodniuk kell hozzá, folyamatosan változniuk kell. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja például, hogy az általános rendezési terv részét képező szabályozási, illetve intézkedési terv némely tekintetben máris elavultnak mondható. A terv alapját képező vizsgálatokat ugyanis 1962—1963-ban végezték, kiegészítését 1964—1965-ben, s 1966-ban készült el a szabályozás. Akkoriban úgy gondolták például, hogy egyes városrészekben csak földszintes házak épülnek majd, s közben tucatszám jelentek meg az emeletesek. Másutt, ahol emeletes családi házaknak jelöltek ki helyet, nincs rájuk igény. Az Alsóvárosra elrendelt építési korlátozást sem érdemes fenntartani. Mivel pedig közben megjelent az új országos építésügyi szabályzat első része is, ha már a szabályozás úgyis felülvizsgálatra szorul, hozzáigazítják.

Városi építési szabályzat

A felülvizsgálattal megbízott Szegedi Tervező Vállalat várhatóan év végére készül el a munkával, s az új szabályozási terv a jövő év elejére a városi tanács elé kerülhet jóváhagyásra. A terv alapján az országosnál is részletesebb, a helyi adottságokhoz jól igazodó építési szabályrendelet készül majd, hasonló ahhoz, ami már a fővárosban megszületett.

A következő évszázad közepéig körvonalazott általános rendezési terv tehát nemcsak messzire mutat, a mához is szól. Összhangot igyekszik teremteni, s úgy alakul, ahogy a fejlődés, az élet megkívánja. Ez a legfőbb erénye.

Fehér Kálmán

Hétfőn 0 órától:

Új közlekedési rend a Széchenyi téren és a környező utcákban

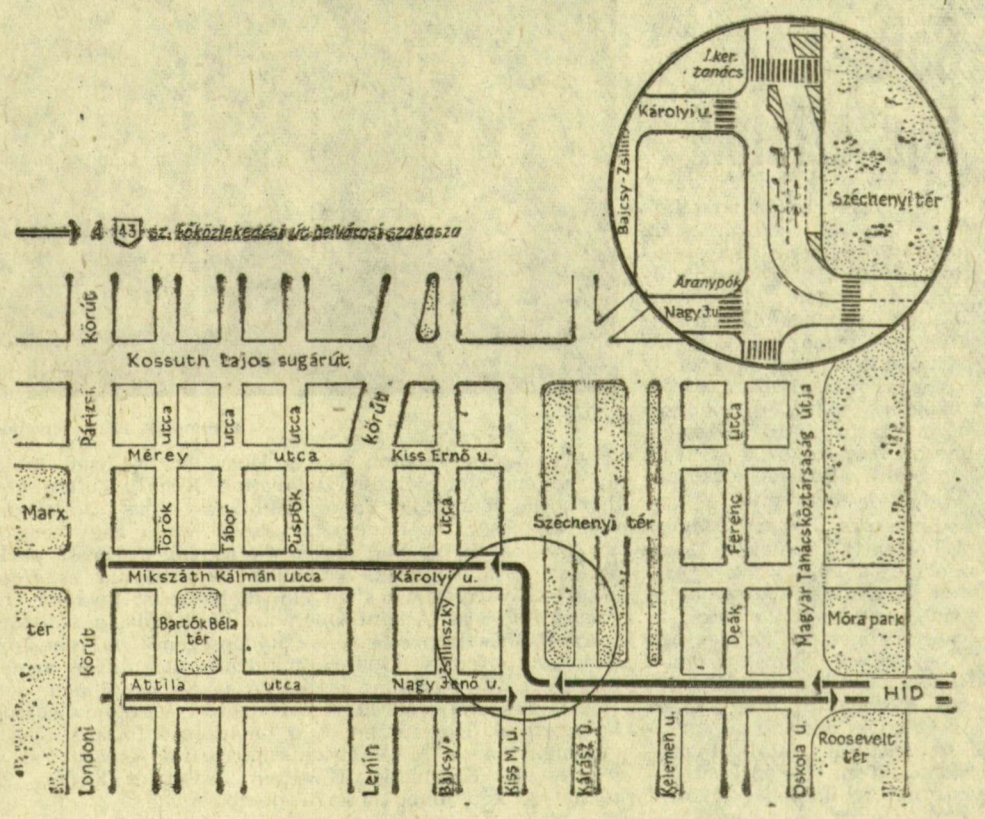

A térképvázlat az egyirányú utcák vonalát mutatja be, a kinagyított körben a Széchenyi téri útburkolati jelek láthatóak

Szegeden vasárnapról hétfőre virradó éjszaka új közlekedési rend lép életbe a Széchenyi téren és a környező utcákban. A tér déli oldala felújításának befejezésével *aktuálissá vált a 43-as főközlekedési útvonal belvárosi szakaszának már korábban tervezett új szabályozása.* A város közepére épített egyetlen híd sajnos mindenképpen szükségessé teszi, hogy a Tiszántúlra tartó és onnan jövő forgalom a város főterét és benne a korzót is átszelje. Személyautók, autóbuszok, teherautók, kamionok, különleges és nehéz szállítóeszközök, motorkerékpárok, lovas kocsik és kerékpárok százai és ezrei közlekednek a legkeskenyebb szegedi utcákon, a Nagy Jenő és az Attila utcán, *különlegesen veszélyes helyzetet* teremtve a Széchenyi tér—Nagy Jenő, valamint a Nagy Jenő utca és a Lenin körút kereszteződésében.

A leglényegesebb változás most az lesz, hogy *egyirányú forgalmat vezetnek be* az előbb említett útvonalon: csak a Marx tér felől a hídfelé lehet holnaptól közlekedni rajta. A hídról a Marx tér felé a Széchenyi tér—Károlyi utca—Mikszáth Kálmán utca lesz a 43-as út vonala, utóbbi két utcában szintén egyirányú közlekedéssel. A híd felől jövet a Széchenyi téren (a 7. sz. élelmiszerbolt előtt), a Károlyi utca és a Lenin körút kereszteződésében, a Marx tér felől jövet pedig az Attila utca és a Lenin körút sarkán *balra, nagy ívben kanyarodni tilos.*

További újdonságok: a Kelemen utca sarkáról a Kis Menyhért utca sarkára helyezik át a betekintő tükröt; a Széchenyi tér, Nagy Jenő és Károlyi utca közti részén *olyan útburkolati jeleket festenek fel az úttestre, melyek egyértelművé teszik a kötelező haladási irányokat.*

Az új közlekedési rend bevezetésére már felkészültek. Éjféltől hajnali 4 óráig helyére kerül minden szükséges KRESZ-tábla (mintegy 60 darab) és útburkolati jel. Hétfőn, 20-án tehát már csak ezek iránymutatása szerint szabad közlekedni. Még a héten *módosítják a Széchenyi tér közúti forgalmát a városháza és a Zsótér-ház előtti részen is. A park oldalán, arra merőlegesen parkirozóhelyet jelölnek ki, a szabadon maradó úttestre pedig felfestik a felező vonalat.*

A: elmondott változások ugyan nem szüntetik meg a nehéz forgalmi helyzetet a város szívében (ahhoz a második híd elkészülésére lenne szükség), de remélhetőleg némileg enyhítik majd. *Nagyon fontos követelmény lesz azonban a közlekedési fegyelem betartása,* ami nemcsak a gépjárművezetőkre, hanem a lovas kocsi hajtókra, a kerékpárosokra, s legfőképpen talán a *gyalogosokra* vonatkozik.

Piac

Őszies idő, őszies étrend

A múlt heti kánikulai forgalom után most szombaton az eső riasztotta el a termelőket és vásárlókat a piactól. Baromfiból közepes volt a felhozatal, áruk 28 és 32 forint között váltakozott. Főzelékfélékkel csupán a termelők kínálták a háziasszonyokat, a múlt hetivel nagyjából azonos áron, csak a zöldborsóért kellett helyenként 10 forintot is fizetni. Kedvez a befőzéshez a gyümölcsárak alakulása, valamivel olcsóbb a meggy, a sárgabarck, őszibarackot pedig 4 forintért is láttunk. Megjelent a pándi meggy is, 10—12 forintos áron. A paradicsomból, paprikából készült ebédekre, úgy látszik, még várnunk kell. Helyettük egyelőre elégedjünk meg a diós- vagy mákostésztával, ugyanis az ahhoz szükséges „nyersanyagokkal" elfogadható áron találkoztunk.

Áru:	Ára (-tól -ig)
fejeskáposzta, kg	1,50— 2,00
kelkáposzta, kg	3,50— 4,00
saláta, db	1,00— 1,20
karalábé, csomó	1,50— 1,80
zöldbab, kg	4,00— 5,00
zöldborsó, kg	7,00—10,00
sárgarépa, csomó	1,20— 1,50
gyökér, csomó	1,50— 1,80
uborka, kg	3,00— 5,00
fokhagyma, kg	14,00—16,00
paradicsom, kg	14,00—18,00
zöldpaprika (hegyes), db	0,40— 0,50
zöldpaprika (tölteni), db	1,00— 1,50
meggy, kg	5,00— 6,00
sárgabarack, kg	3,50— 6,00
őszibarack, kg	7,00— 8,00
málna, kg	20,00—24,00
apró körte, kg	3,50— 5,00
alma, kg	3,00— 4,00
egres, kg	6,00— 7,00
szárazbab, kg	10,00—12,00
dió, kg	15,00—16,00
mák, liter	28,00—
újburgonya, kg	3,00— 4,00
tojás, db	1,10— 1,20

A FICE közgyűlése

Szombaton délelőtt Josef Docekal, a Gyermekotthonok Nemzetközi Szövetségének (FICE) főtitkára — akit a szövetség most lezajlott budapesti közgyűlésén ismét megbíztak ennek a funkciónak ellátásával — sajtótájékoztatót tartott a Budapesti Műszaki Egyetem KISZ-klubjában. Egyebek közt bejelentette, hogy a közgyűlés befejezése után a szövetségi tanács ülésén megválasztották a FICE hat alelnökét. Közülük hárman népi demokratikus országban működő tagszervezetet képviselnek. Magyar részről László Józsefet, a magyar nemzeti bizottság elnökét választották alelnökké.

A sajtótájékoztató során a főtitkár beszámolt a különböző szakbizottságok és a nyelvi csoportok munkájáról is. (MTI)

Vegyészmérnökök

Újításuk a széles körű alkalmazás útján

Ahhoz, hogy egy üzem előre lépjen, szüksége van az ambíciózus friss alkotókedvű fiatalok munkájára. Olyanokra, akikben megvan a többre, jobbra törekvés, a kísérletezés lendülete. De arra is szükség van, hogy az ilyen fiatalokat észrevegyék, támogassák, megbecsüljék.

Úgy érzem, mindez együtt van a Szegedi Konzervgyár két fiatal vegyészmérnökének eddigi pályafutásával. Ambícióról is, fogadtatásról is egyaránt sokat mond, hogy fiatal fejjel fontos vezetőposztokat töltenek be: dr. Czukor Bálint, a termelési osztály vezetője, dr. Attila pedig gyártmányfejlesztési csoportvezető.

Idén a fiatal műszakiaknak, közgadászoknak kiírt országos szakdolgozat pályázaton első helyet értek el közös munkájukkal. Dr. Czukor Bálint már korábban is szerepelt a pályázaton, — szép sikerrel: 1967-ben első, 1968-ban második helyezett volt. Mostani pályamunkájuk — egy eszténdei együttdolgozás eredménye — a laikus számára bonyolult címet visel: „Szorbinsav felhasználása befőttkészítmények hőkezelésének csökkentésére és a tárolási biztonság fokozására."

Mit jelent mindez a gyakorlatban? A konzerviparban hővel sterileznek, s a nagy forróság bizony árt is a befőttkészítményeknek. A vegyészmérnök-duó azon a nyomon indult el, hogy szorbinsav hozzáadásával csökkenthető a művelet hőszükséglete. (Száz Celsius-fok helyett 85—90 fokra.) Így a vitaminok és a gyümölcs értékes aromaanyagai jobban megőrizhetők. Haszon az is, hogy nem fő szét, nem repedezik meg a befőtt.

Több mint 50 ezer üveggel végeztek kísérleteket, melyek igazolták a feltevést. Vaskos kötetté állt össze a szakdolgozat. „A kevéssé kiaknázott vegyszeres hőkezelés-tartósítás témakörében vizsgálni és bizonyítani szándékoztak olyan előnyöket, melyek a káros hőhatás csökkentésével minőségjavítást eredményeznek." — olvasom a kötet elején az üzem főmérnökének, Farkas Jánosnak véleményét. (Ugyanis minden szakdolgozatnál kikérik a gazdasági vezetők értékítéletét a gyakorlati felhasználás lehetőségeiről.) „Eredményeik szakmai nóvumnak tekinthetők."

Nos, ez a konzervipari újdonság mostanra a legjobb úton van a széles körű alkalmazáshoz. Már tavaly éltek vele a szegediek s szép sikerrel: az öt kilogrammos üvegben eltett félkész befőttek selejtje lényegesen csökkent a korábbi évekhez viszonyítva. Idén a konzervgyárban már alkalmazzák s kísérletképp már a Konzervipari Trösztöz tartozó több üzem is hasznosítja.

Egy kis számtan: a készáru selejtcsökkentés értékes valami, minden 0,1 százalék lefaragása 200 forint megtakarítást jelent vagononként. S miután a konzerviparban 1,5 százalék a megengedhető selejt, a szegedi gyár 0,5 százalékos tavalyi javulása nagy eredmény. Vagononként ezer forint a megtakarítás. Ehhéz jön a gőz- és vízfogyasztás csökkenése: 50—50 forint. S az a tény, hogy javul az első és másodosztályú befőttek részaránya.

Ezek az adatok magukért beszélnek: a gyakorlat fényesen igazolta az újító elméletet. A két fiatal vegyészmérnök pályamunkájának, ahogy mondani szokták, jövője van az iparban. Aminthogy jövője van annak a fiatalos alkotókedvnek is, amely jellemzi őket, s amely bizonyára még újabb szellemi alkotásokban, a gyár hasznára váló kezdeményezésekben is megnyilvánul majd.

Simai Mihály

Több az életmentő vér

A húsz éve fennálló véradómozgalom eredményeiről és a fejlődés új szakaszáról tájékoztatott dr. Sóóky László, a Magyar Vöröskereszt főtitkár-helyettese. Elmondta, hogy tavaly az ország városaiban, megyéiben, falvaiban élő donorok három és félszer annyi vért adtak, mint 5—6 évvel ezelőtt. Biztatóak az idei eredmények is: a vérellátó alközpontok, illetve állomások az év első felében a tervezettnél hat százalékkal több vért gyűjtöttek össze, végeredményben az egész évben szükséges mennyiség 53 százalékát biztosították.